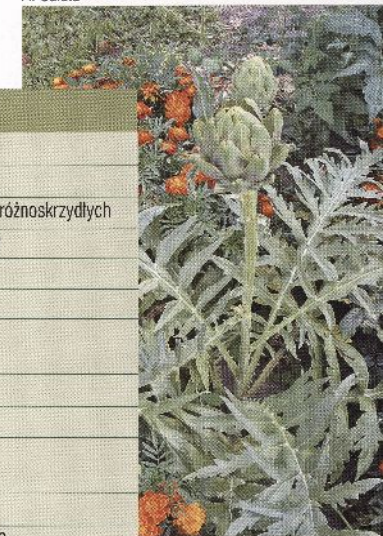

UPRAWY wielogatunkowe (cz. 2.)

A. Salata

Aksamitka odstrasza wiele szkodników, także w uprawie karczocha

Poznanie wzajemnych powiązań i zależności między roślinami a szkodnikami i chorobami może pozytywnie wpłynąć na stan zdrowoty roślin. Urozmaicenie gatunkowe roślin na działce może zmniejszyć liczebność szkodników, oddziałując korzystnie na plony. Ponadto różnorodność gatunków stanowi podstawę równowagi ekologicznej w każdym ogrodzie. Do upraw wielogatunkowych można więc włączyć rośliny pułapkowe, na których gromadzą się szkodniki, aby nie zasiedlały roślin plonu głównego, rośliny stanowiące barierę fizyczną dla właściwych upraw bądź rośliny stanowiące pokarm dla pożytecznych organizmów. Doskonale sprawdzają się w tym przypadku niektóre kwiaty i zioła.

Korzystne sąsiedztwo – to mniej chorób i szkodników

Mszycza burakowa

Roślina uprawna	Szkodnik/choroba	Roślina odstrasżająca lub pułapkowa
burak ćwikłowy	gryzonie	gorczyca biała
cebula	śmietka cebulanka	marchew
fasola tyczna	mszyce	nasturcja, nagietek (pułapkowe)
groch	pachówka strąkóweczka	gorczyca biała
jabłoń i inne drzewa owocowe	namiotnik jabłoniowy, dwocówka jabłkóweczka	lawenda, tymianek
kapusta	gąsienica bielinków, piętnówka kapustnica	bez czarny, krwawnik pospolity, pomidor + seler, szalwia lekarska, tymianek
	mszyca kapuściana	fasola szparagowa
	śmietka kapuściana	marchew
	pchełki ziemne	sałata
	tantrniś krzyżowiczek	gorczyca, jarmuz, pomidor, szalwia lekarska, tymianek
	mszyce	nasturcja, nagietek (pułapkowe)
kapusta pekińska	pchełki ziemne	szalwia lekarska, tymianek
maliny	kistnik malinowiec	konieczyna biała, niezapominajka
marchew, pietruszka	polysznica marchwianka, mszyce	cebula, czosnek
ogórek	mączniak rzekomy	bazylija
pomidory	mszyce	nasturcja (pułapkowa)
porzeczki	wielkopąkowiec porzeczkowy	czosnek
rzodkiew	pchełki ziemne	sałata, szalwia lekarska, tymianek
rzodkiewka	mszyce	nasturcja (pułapkowa)
truskawka	szara pleśń, roztocz truskawkowy	czosnek, cebula

Rośliny pomocne w ograniczeniu występowania chorób

Roślina niesprzyjająca rozwojowi choroby	Choroba
krwawnik pospolity	brunatna zgnilizna drzew pestkowych
aksamitka	choroby grzybowe
krwawnik pospolity	kędzierzawość liści brzoskwini
czosnek, krwawnik pospolity	mączniak prawdziwy
bazylija	mączniak rzekomy dyniowatych
chrzan	monilioza
krwawnik pospolity	plamistość liści drzew pestkowych

K. Wiech

Rośliny ograniczające występowanie szkodników

Roślina odstrasżająca lub pułapkowa	Szkodnik
groch	drutowce
bez czarny	krety
krwawnik pospolity	larwy pluskwiaków różnoskrzydłych
aksamitka	mączlik szklarniowy
aksamitka, lawenda, nasturcja	miodówki
lawenda, majeranek ogrodowy, tymianek właściwy	mrówki
bez czarny, cebula, cząber ogrodowy, krwawnik pospolity, mięta pieprzowa, nasturcja	mszyce
anyż, czosnek, kolendra, mięta pieprzowa, nostrzyk	myszy
aksamitka, dalia ogrodowa, nagietek, rudbekia	nicienie
czarna porzeczka, czosnek, mięta pieprzowa, nostrzyk, szachownica cesarska	normice
cebula, czosnek, gorczyca biała, ziemniaki	przędziorki
chrzan, fasola, bób	stonka ziemniaczana
aksamitka, begonia, czosnek, tymianek, szalwia, hyzop (pułapkowa), macierzanka	ślimaki
fasola tyczna	wciornastki
szalwia lekarska, hyzop lekarski	zmieniki

Zioła są skuteczne nie tylko w walce ze szkodnikami czy chorobami. Wpływają także na smak i aromat warzyw, dlatego nie powinno zabraknąć ich w uprawach wielogatunkowych.

Korzystne sąsiedztwo z ziołami (najczęściej stosowane zestawienia)

Zioła	Uprawiane warzywa
bazylija	cebula, kalarepa, ogórek, pomidor, skorzonera, koper włoski, cukinia
cząber ogrodowy	sałata, koper włoski, fasola karlowa, burak ćwikłowy, endywia, roszonek, cykorja sałatowa
czosnek	burak ćwikłowy, marchew, ogórek, pomidor, sałata, szparag
lawenda	drzewa owocowe, krzewy owocowe
kminek zwyczajny	fasola, groch, ogórek, kapusty, kalarepa, sałata, burak ćwikłowy
majeranek	marchew, cebula
mięta pieprzowa	kapusty, kalarepa, sałata, marchew
nasturcja	cukinia, fasola, rzodkiew, ogórek, ziemniak
koper ogrodowy	burak ćwikłowy, cebula, groch, marchew, sałata, ogórek, szparag, seler, pomidor, kalarepa
kolendra siewna	burak ćwikłowy, kapusta, ogórek, poziomka
rozmaryn	marchew, fasola
rzeżucha ogrodowa	rzodkiewka, sałata
tymianek	drzewa owocowe, kapusta, rzodkiew, kalarepa
szalwia	fasola, kapusta, groch, marchew, koper włoski

B. Frąszczak

Korzystny wpływ na uprawy w ogrodzie ma bazylija

Opracowała: mgr Magdalena Sykul, UP w Lublinie

Finansuje KR PZD ze Środków Funduszu Oświatowego

Wydawca:

WYDAWNICTWO
działkowiec

Więcej o ogrodzie zgodnym z naturą można przeczytać w książkach: „Ogród inspirowany naturą” (24,00 zł), „Preparaty roślinne” (9,00 zł), „Wszystko o kompostie” (9,70 zł), „Kalendarz biodynamiczny” (7,20 zł). Pełna oferta wydawnicza w każdym numerze miesięcznika „działkowiec” oraz na stronie internetowej www.dzialkowiec.com.pl